

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

Magyarország		Videknek	
Égész évre	12 koroná	Égész évre	20 koroná
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "

Felelős szerkesztő
Kutas Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Hirdetések a legzérsekkeltet. árszámítás mellett vétettek fel

Egy humanus elme-futtatás.

Debreczen, nov. 9.

Az őszi zord szél az Adrtától a Kárpátokig kifeszített sodronyon egy óriási lobogót lenget. E lobogóra az egész területen mindenki számára látható betűkkel, mondjuk nem is arany, hanem a lelkesedés mámorától felszított lángbetűkkel van felírva: **Humanismus!** Az embereket e tünemény láttára olyan érzés fogja el, mint a mikor egy egy végtelen nagy üstökös az ő mystikus valóságában az égbolton megjelen. Össze sugnak halkán, alig merészkednek hangos szót kiejteni, kérdé egyik a másikat, hogy mit jelent ez az egy jel? Egyik háború jósol, a másik döghalált, a harmadik világ végét s a tizedik huszadik Isten tudja minő csapások előjelének tartja. Egy a tény, az hogy értelmét adni háromnegyedrésze sem tudja s a babonák országából horgássza hozzá a magyarázatot, egy harmada érti, tudja a jelenség okát, de nem adhat olyan magyarázatot, a melyet el is tudna hitetni az emberekkel!

Ilyen formán vagyunk a 20-ik század előbb leírt jelenségével is. A Humanismus című szó, a mely minden bérczről minden szónok szájából, minden hangkongásból, minden ágyu lövésből felénk hangzik, egy szó — egy fogalom

mely nagyot, sokat jelent, de a tettek mezején az emberi kéz formázása közben majdnem semmivé válik. Mintha csak annak a jó urnak hitegetését látnák a hírlapok hátán: elvem nagy forgalom és ezekély haszon!

A ki nem érti a szónak értelmét, pedig feles számmal találhatók, azok előtt ó korbelti Hieroglif, szent áhitattal nézik s várják a magyarázatot, a kik értik nem magyarázhatják úgy a mint szeretnék, mert kinevetnék érte, tekintve, hogy e magyarázatnak végeredménye az érem tuisó elrelytelt oldalának, tehát a forgalom olentétes oldalának bemutatása volna.

Ma úgy vagyunk, hogy ba küszöbünkön kilépünk uton, ntfélen a humanismusba botlunk, nem is győzzük a sok pardonnal.

Ma már embertelen dolog lenne lovainkat nyáron megfelelő szalmakalap nélkül hajtani az úton, eltekintve a divattól. Ósapáink a Szahara napját is kiállották a nélkül, hogy megszurta volna a nap őket de miután a nap melege azóta csökkent most már kalap nélkül lehetetlen járattni őket.

A humanismus megalkotta az állatvédő egyesületeket. És ezek jól virágnak, mecénások pártfogolják, tagjainak száma szépen gyűl. Arról természetesen nem tehetnek, ha a női kalapok — boák

egy-egy kitönött libából vagy más szárnyas állatokból és farkas meg farkatlan hideg vagy malegvérű állatokból kell, hogy késrűfenek. A divat a humanizmust is megfsgyasztja. De az már csakugyan embertelen dolog, na a tudós tanárok állatokon tesznek kísérleteket, hogy azt emberekben megmentés céljából alkalmazhasák Persze, a ki gondolkozni tud, beláthatja, hogy azoknak a jó embereknek igazuk van, mert még embervédő egyesület nincs alkotva. Azt hiszem, hogy valami vén és külömbféle állatokkal bíró kisasszony, a ki nevével megakarta örökíteni, volt az állatvédő egyesület megteremtője először a földtekén. Ez tényleg egy humanus intézmény, de nem felelhet meg a szó fogalmának soha.

Az állam minden választás előtt az adó végrehajtást humanitás szempontjából megszünteti, illetve a minimumra redukálja, Választás után ugyan ezen jelszó alatt tizszeres erővel hajtattja fel.

A humanismus céljából rengeteg erő von el az állam a munkabíró osztályból a haza védelmére, a hol humanosan bánnak velők. Otthon alig van valaki, a ki az adó prés részére szükséges filléreket ki tudja munkálni.

A ki lop, csal, gyilkol, jobban van sorja, mint a ki két kezével, keserves verej tékevel keresi kenyerét: mert azok paloták

Tárcza.

Felmond tam.

Írta: Cz. L.

Legnagyobb ellenszenvem a költőzködés. Ha már a költőzködési művészetet gyakorolnom kell, vagy annak ideje közeledvén ne aljon az időben velem szóba földi halandó mert menthetetlenül a pokol mélységés fenekére küldöm.

Bár nagyon is megszoktam már e nomád életet, mivel a teremő földjávakkal igen gyéren halmozott el.

Osszes ingó és ingatlan jószágaimat könnyű szerrel tudom változatossági helyzetbe cselekedni. Magános ember lévén szűk ségét nem igen érzem a butorozat hiányos voltának, megelégszem egy a lakás kiadó által csinósan berendezett szobájával, csak csendes, a lármától, veszekedéstől teljesen legyen. De ilyen lakást mig találni, nagyon sok gondot szerez a költőzködő félnek. Nem csoda, ha felhőborodásom ily alkalomkor kitör belőlem.

hegütöbbsi lakásomban is szörnyen csalakoztam, holott minden megvolt, mi a kényelmemet biztosította. Lakó, a ház boldog tulajdonosa és egy hivatalnok aszádon kívül a kütől kis szobámat alborlethe birtam az ndvarban más nem volt, utóbbi családnál egy tíz éves fiu gyermek is volt, a kivel már a nevezetes napon megismerkedtem. Janikának mutatta be magát. Én úgy tapasztaltam első ismeretségünk alkalmával, hogy itt egy vá-

solt mihasznával hozott össze a teremő engemet a mi többször be is bizonyult.

Egésznap mig lomoltam, mindig a sarkamban volt. Örökös kérdéseivel zavart pakolás közben.

— Hát ez mi? Gyula bácsi... Az mi nek van ott? Hol vette azt Gyula bácsi? Később megfordítva én voltam kénytelen kérdéseket intéz hozzá, zsebeiből szedve elő egyes apróságaimat.

— Hát ez mi? Janikám.
— Hol vette ezeket édesem? Aztán ki perditettem Janikámat az ajtón.

De úgy látszik nem haragudott meg kézzel fogható udvariasságom gyakorlása miatt. Mert alig hogy elpratáltam a velem hozott czókmók egyrésztét, még alig helyeztem magam kényelembé, midőn az ajtón kopogtatás hallatszott. A szabad szóra ajtóim sarkig feltárult és Janikám lép be élet nagy ságban.

— Jó estét Gula bácsi!

— Jó es ét Janikám!

— Hát a... püff. Ebben a pillanatban még be nem fejezte gondolatának hangos kiejtését, megbotlott a szőnyegen és előttem végig terült. Magával rántotta az abreszt, melyen még az elnem rakott íróeszközök, könyvek és vadonatúj czilinderem hevert, a minek épen alá kellett kerülni és rányomta testének egész súlyával a tentatartóból kibotult fekete folyadékra.

Szóhoz sem jutottam hirtelen e nemvart tragikum rögtönzött lejátsszódásának hatásától. Annál inkább zavarta meg a csendet Janikám fűsikető harsány ordításával, mitől a szekrény tetejére rakott üveg edényok

is szép melancholikus öszhangban adtak jelt létezésükről.

Na még ez kellett szegény fejemnek, első nap is jól kezdődik, mi fog történni a többi napok, hetek es hónapok alatt.

Szomorúan néztem tentában furdó nyomorék czilinderemre, e jelenleg egyetlen kalapom után, mely földi tetemem legfelsőbb részének ép úgy diszél mint fedőjéül szolgál.

Besszuságomban le s fel sétáltam szobámban, (hosszúsága három, szélessége két lépés) le lenézve az előbb durva orószak által kiborított tonta foltra, mely a szőnyeget fekete utómaradványaival iszonyuan elron-dította.

Nem állhattam meg, hogy a jó kívánatok paragrafusaiba ütőző szavaknak egész sorozatát fogaim közt végig ne morogjam.

Dühösen ágyba vetettem magam, így talán könnyebben felejték, ha alszom egyet a közöttünk lejátsszódott drámára — De az álom nem fogott rajtam sehogysam. Erővel hunytam le szememet, de mindannyiszor a történetből lázas rémképeket láttam magam előtt, a mint Janikám a szőnyegen czilinderemből húzó muzsikát produkál és tentalevest főz benne papir galuskával.

E rémiátománytól a szomszéd szobából iszonyu hangok terelték el figyelmemet. Itt ugyan lesz elég módom hallgatni az e fajta nyakatekert nóták veszedelmesen magas scá lániit, — gondolattam magamban. A dal kedvelője vagyok ugyan jó magam is. Szeretem a kedves fülbemászó hangokat. De ez alkalommal a zeneszerzők bennem egy igen szigoru uritkust fedeztek volna fel.

ban laknak, egészségükre a büntető humanizmus jobban figyel, mint a becsületesekére. Pedig az igazi humanizmust jobban szolgálja az a régi deres és a huszonöt mint a kényelmes és az egészségügyi követelményeknek teljesen megfelelő czella.

A hivatalfőnök ur kiadja a jelszót, kineveztetése alkalmával: nem a közönség van érettség — hanem mi vagyunk a közönségért: elvem a humanitás és etöl egy jöttát sem térek el. Sanyaró ur bekopogtat 4 hét múlva a főnöki ajtón, tíz gyermeké sír otthon, nincs anyai keresete, hogy eltarthatja őket, most ült egy jobb fizetésű állás s ő mint becsületes, lelkiismeretes hivatalnok szeretne erre pályázni s kérni a főnök urat, hogy nevezze őt ki. A főnök ur először most nem fogadhatja, dolgozva, jöjjön holnapután. Sanyaró nagy hajlongások közt vissza vonul. Harmadnap egy urfiaska kapja meg az állást, aki II-od éves joghallgató és nagy protekciója van. Ez is egy hatalmas cselekedet.

Az ügyvéd teljesen humanusan jár el akkor, mikor felperesse részére az alperes utolsó párnáját, elárverezteteli: mert a törvény, törvény s a ki nem alkalmazkodik hozzá, az bűnhődjék.

És a lelkek vigasztalója a megtestesült humanizmus, aki lesütött szemekkel, imára kulcsolt kezekkel hangoztatja az ur szolgálja című melléknevet az elhalt szegény embert szobája küszöbétől nem kísérelheti örök nyugvó helyéig, mert sem neki, sem a kántornak nem fizetnek s így nem köteles azt megtenni. A megtérőket kecségteti a kitérőket elátkozza és csak szent cselekedeteket végez a humanizmus nevében.

És végül a méregkeverők, illitve orvosok, ezek között van a legkevesebb humanus ember, — Ezek, azt beszélnek, azért imádkoznak, hogy az embereket mentől több betegség látogassa, hogy abból nekik mentől több hasznuk legyen. Minden másfajta ember s köznek él, az orvos egyedül magának Nem tesz az egy lépést

sem pénz nélkül s még sem gyógyítja meg a beteget vagy pedig a haszonért huzza halasztja a betegség levonását. — Ezért látjuk, hogy az állam és a hatóságok kevés fizetést adnak nekik s mindenféle rendeletek végrehajtásával büntetik, hogy ha élnek, hát dolgozzanak is miód a kutyák, mert be tudták ők a hü állampolgárokon szedni, a mit az állam és hatóság tőlük megtagad,

Ha felfordulnak egy rosszal kevesebb van a világon, a családok is pusztuljon velők, akárcsak a régi hunnoknál. És jó közönség, a mely mindíg a humanizmusra ápellál, ez mondja leginkább, hogy az orvos nem eléggé humanus. Pedig most már annál a határkőnél állunk a hol a humanizmus fogalmát még a havastetők lakó ember is megérti. A humanizmus az orvosi hivatásnál kezdődik ma és végződik is. A humanizmust csekély haszon és óriás nagy forgalommal az orvosoknál telálhatjuk fel. És épen ez a jellemző a 20-századra, hogy a mit tud, lát és mindennap tapasztal, azt nem akarja elhinui, nem akarja méltányolni s másfelé helyezi az eredetet és a lényegét, mint a hol és a hogy azt tényleg feltalálta.

Sajnos, hogy az embervédő egyesület csak titokban létezik. sűrű fátyol mögött elrejtve s tisztán az orvosi rendben talál igaz bajnokaira s e bajnokok bajával egyedül a csillagok felett lakó mindenható gondol csak; a humanizmus által elbűvölt lények pedig e fátyolt fellebbenteni nem akarják s az ott munkálkodókat emberekül elfogadni vonakodnak.

Dr. T.

A házitánító.

Debreczen, nov. 9

Nagy különbség a tanító és a házitánító közt. Az egyik tanul, hogy taníthasson, a másik tanít, hogy tanulhasson. Mert a házi

Alig hogy haza érkezek, cigarettáira gyujtottam. Egészen belemélyedtem abba a gondolatba, hogy innen (mivel jobb jó lesz nekem menekülni, mert ez időkig még ideges nem voltam, de az itt észlelt dolgok hosszú időközön való végig szenvedése után menthetlenül bele esem.

Ebben a perczen mintha a menyő csapott volna le ablakom előtt, megzendül egy jórészben női tagokból alkotott dalárda. Mint egy éhes tigris, mely érzi a vérszagot, de a vasketreczen keresztül hatolni nem tud, úgy éreztem magam e pillanatban. Mit csináljak? Neki rohadjak e népségnek és széjjel verjem, vagy szép szóval bírjam a távozásra őket? Még ki fognak nevetni kitélik tőlük.

Az alatt míg én így magamban a szétválasztásnak miképeni módján törtem a fejem, — hűsögesen zengedeztek az orosz alá fészkel a fecske című népdalt. Na te szegény fecske ha hallanád a rólad készített dalnak rémséges elzengését, tudom orosz alá nem készítenél több fészket.

Igazán reményesnek mondható. A természetes szakácsné vitte eszeveszettül a te nort, míg a szobalány a mindennessel a tercelért oly művészi talantummal produkálták, hogy iszonyu munkát adott volna egy zeneértőnek, azokat a hangokat költára va-

tanító többnyire diák, olyan, a ki már nem csak iskolába jár, hanem az élet iskolájába is. A kinek nem csak a lecke a gondja, hanem a megélés is. Valamivel többet nem tud mint a tanulóársai: azt, hogy holnap miből él.

Keserves tudomány ez meglelt embernek is, hát még annak, a ki csak készülődik az embersorsba! A fiatalságnak, a mely még nem ott tart, hogy hogy él, mert megvan, hanem lenni akar, hogy élhessen.

Kögyetlen dolog, hogy a holnapja nem pusztán szépséges álomkép, hanem komor fenyegetés is. Hogy nem pusztán ábrándozik róla, de meg is kell érte szenvednie.

Ugy akarta a társadalom, hogy már a cseesszopó is megérezze az egyenlőtlenséget, természetes, hogy meg kell éreznie a kifakadt ifjúságnak is. — Szegény fiúk, hogy máris megtudják, hogy az életnek a megélés a megfontója! Megtudja a szegény diák már gyermekkorában is. Mikor még nem is fia, hanem csak gyerek. Neki is be kell állnia házitánítóknak. Kisebb gyerek mellé, a kit azzal áldott meg a sors, hogy rossz tanuló is lehet. Csak az apja veri meg érte, nem az élet. Az apa pedig kisegíti a bűjöt. Kibérli másnak az esztét és megtudja vele a fiát. Ne bítsák a rossz dátókat, csak bukassák meg őket. Hogy házitánitót fogadjon melléjük az apjuk.

A rossz diák humanus intézmény: kegyeret ad a szegény diáknak. A kis diáknak és a nagy diáknak, a kinek egyszerre is két iskolában is kell első éminenszék lennie: az igazi iskolában és még igazibb iskolában, az élet iskolájában.

Most a budapesti Bölcsészethallgatók Segítőegyesülete figyelmezteti a világot a házitánító intézményre. A mikor arra kéri a szülőket, hogy az ő közvetítésével fogadjanak házitánitót a gyerekek mellé. Azokat is, a kiknek már is rossz diák a gyerekek, azokat is, a kik csak félnek tőle, hogy rossz diák lehet a gyerekből. A házitánító megismétli az igazi tanító tanítását és individua-

zetni. A lassust körülbelül a privadiner képviselte utánozhatlan szakértelemmel és ezen kívül Janikám észbontóan vékony szórán hangjával szörnyű trillákat czikoznyázott keresztül e remekül összeválogatott hangokon.

E szerenádot emberfeletti munka lett volna tőlem végig halgatni.

Tomboltam dühömben. Neki rohadjak az ajtónak, de megint vissza szivódtam. Tudtam, hogy ez senki másé, mint az én Janikám kögyetlen munkája. Végre hátróztam.

Felnyitottam az ajtót, bőszen haragom hatalmas hangon nyílvánította ki a kedvelő műcsoporthat, de besem várva de meg szavaim keresetlen kifejezését, kámforra váltak a szerenádban részt vett szereplő tagok, csak Janikámat csiptem nyakon, fülénél fogva úgy megráztam a haszontalan teremést, hogy megfogja emlegetni örök időkkig a Gyula bácsi részére rendezett szerenád utolsó accordjainál előfordult — neá nézve nem a legkellémesebb — utóhatást.

Azután pedig, mint ki dolgát jól végezte, lakás adóm tiszteltteljes szembonyalótt megjelenvén — felmondiam.

aligálja. A mi nagy dolog a tanítás terén. A házitánító a maga médiumához szabja az oktatás módját, míg az igazi tanító a szórványos tanuló eszéhez alkalmazkodik. A ki ugyan még nem született meg, de már ismeri mérték a tantervet. A házitánító az a szalmaszál a vízben, a kibe menekvésért belekapaszkodik a gyöngye diák. Es többnyire nem hiába kapaszkodik beléje.

Már nem csak házitánítót ajánl a bölcsészek segítő egyesülete, hanem házitánítót is. Megjelenik íme a magyar társadalomban a tandíjmentes filozofia. A bölcsész hallgató, a kinek tanítania kell, hogy tanulhasson. Ne kerülgesse az a humor, a mely férfikolegáján élőködött. Amely ugyan leidestele volt jóakarattal, de kegyelenebb volt a rosszakaratnál. A tandíjmentes filozofia kiszolgáltatta azoknak, a kik nem nevetnek, hanem kinevetnek. Olcsó humor volt, ez megdrágította az áldozata életét. A szegény fiúnak még az önértékelés is meg kellett fizetnie azt, a mit elég lett volna keresves közködés árán megszereznie.

Ne viccelődjék a szegény lányon se. A kinek elég ellensége a komoly elfoglaltság, a nagyképu előítélet. Elég baja neki, hogy a komolykodók gunyódnak rajta, ne tréfálkozzanak rajta a jókedvűek.

A burok szabadságharcza.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 9.

Az angolok csak nem akarnak kijönni. Londonban még mindig a jingók tartják fogva a közhangulatot. Előszakosak és balált ordítanak azok fejére, akik a békét akarják. A londoni békebarátok tegnap tüntetést akartak rendezni a beorok mellett. Egy nagy téren gyűltek egybe a tüntetők, de gyűlésüket meg se kezdték, máris ott termett több száz jingó, akik tütykösökkel fölfegyverkezve, szétverték a béke embereit. Ruháikat széttépték, kalapjaikat betörték és úgy üldözték el a beorok barátait. A rendőrség titkos kárörömmel nézte a békebarátok veszedelmét és dehogy is sietett volna segítségükre. Csak amikor már életveszélyes lett a verekedés, lépett közbe.

Ez az eset is bizonyítja, hogy Londonban Chamberlain és barátai még a helyzet urai. Hány vesztett csatára lesz még szükség, hogy az angolok megérték azt a nagy veszedelmet, amelybe Angliát a beorokkal vitt volna a verekedés, belevitte.

Az angolok legutolsó nagy veresége még mindig foglalkoztatja az európai sajtót. Nagyban gunyódnak egy Broad Arrow című angol katonai szaklap felsülésén. Ez az ujság ugyanis ugyanazon nap reggelén, amelyen Botha alaposan elverte az angolokat, ezeket írta:

„A harctér legfontosabb pontja most Transzvál délkeleti csücskében van. Az utolsó héten Botha csak háromszáz emberrel állt Ermelo mellett. Remington szredes közösen operált Rawlinson ezredessel, hosz szu éjjeli meneteket végzett, de ezt a beorok idejekorán megtudták s oly gyorsan menekültek, hogy Botha értéktárgyait s levelezésének egy részét ott hagyta. Csekély ség lett volna háromszáz embert a vasúti vonalon feltartani, kivéve, ha kétfésével hármával szökdöstek át. Bármint álljon is azonban a dolog. Bothának nincs többé vonzó ereje. De azért fontos személyiség marad, hivatalos szimbóluma az exkormány szellemének, úgy hogy megéri a fáradságot egy osztály katonát küldeni ki, akiknek nem lenne más dolguk, mint mindig a nyomában maradni. . . . A katonai helyzet általa

ban nagyon kielégítő. Most abban a stádiumában vagyunk a háborúnak, mikor katonai rendőrökre és nyomozókra nagyobb szükségünk van, mint katonákra.”

A Broad Arrow-nak erre a büszke cikere a semmibe sem veti: Botha rögtön válaszolt, mert ő maga volt az, ki Bensen ezredes hadoszlopát megrohanta s oly rutul helyben hagyta.

Angol részről a vereséget a nagy köddel mentegetik, mely a beoroknak nagyon kedvezett. A közönség már nagyon hozzá van ahoz szokva, hogy az angol vereségeket esővel, hóval, köddel, kánikulával stb. mentessék. Abban igaza van a Broad Arrow-nak, hogy a háboru sulypontja Transzvál délkeleti csücskében van. Es abban is igaza van, hogy az angol hadseregnek nagyobb szüksége van nyomozókra, kémlelő katonákra, mint igazi harcosokra. Igaz, hogy ködben nehéz a rekognoszálás, de akkor egy seregnek nagyobb elővigyázattal kell mozognia s a katonáknak még mukkanisem szabad, amiről az angolok valószínűleg elfeledkeztek.

Budapesti levél.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 9.

Megnyit az új parlament s aki ismerte hogyan festett a régi, annak most ugyancsak bőséges alkalmá van arra, hogy új és érdekes megfigyeltéseket tegyen. A parlament színvonalát természetesen a régi tagja teremti meg, s hogy az új tagok is hozzá fognak járulni a színvonal emeléséhez, abban sokan kételkednek.

Mert hajh! nemcsak a szerencse vak hanem gyakran a mélyen tisztelt választó polgárság is. Sok sok a teljesen jelentéktelen szürke, hétköznapi ember az új képviselők között. Fővárosi és vidéki fiskális szolgabíró és középirtokos a legtöbbsze. A magyar országos képviselőség nem kíván pazar s előkelő életmódot aki okos számítással s megfelelő igénytelenséggel él, az családotól nem költ többet a képviselői tiszteletdíjánál amely nem rug többre mint 3200 forintnál. A bökkenő az kérem hogy az új képviselők tulajnyomó százaléka még nem igen adta bizonyosságát annak, hogy törvényhozónak született.

Soha nem hallottuk híreket itt Budapesten, odahaza is csak szük családi vagy esetleg klik-körökben volt ismert a nevök. egyszer csak megjelennek a Sándor utczai nagy házban és leülnek a Deák Ferencz Irányi Dániel helyére.

Új színművészeti fogalom a «Tarka szinpad» nem egészen megfelelő visszaadása a német «überbrettli» értelmének. Überbrettli Németország s legkiváltképpen Berlinben és Münchenben virágzik. Az Überbrettli összeállítás az éneklő beszélő, szavaló és író művészeteknek valamint az ujságíró mesterségnek. Két főkéllékes publikum, amely érteni és élvezni tudja a szellemi pinkatériákat. Budapesten megvannak ezek a törvények és szellemesség és egy főkéllékes s ha az írók és művészek akik a magyar Überbrettli megteremtésén fáradoznak lankadatlan erélylyel törekszenek czéljuk megvalósítása felé a Tarka Szinpad s majdan a Tarka Szinpadok virágozni fognak.

A Tarka Szinpad Waldmann azelőtt So mossy orieumában fogja tartatani előadásait minden nap fél tizenegy órától fél egy óráig.

Ez idő alatt szünetel a vendéglői kiszolgálás csak ezzel a feltétellel engedte meg a színész egyesület, hogy tagjai a Tarka Szinpadon fel léphessenek. Nyelve természetesen magyar. Az előadás apró operettekből, monológokból kis szindarabokból, bohózatokból és versek szavalásából fog állani. A német Überbrettli-nek egyik fő vonzó ereje hogy szellemes írők estenként szabad előadást, illetve szellemes mesecsegest tartanak az aznapi eseményekről. Témaikat az esti lapokból veszik. Hogy a magyar Überbrettli is megtudja teremteni ezt a fényes programszámot, az attól függ, hogy akadnak-e Budpesten jó írők akik egy félóraig szellemesen tudnak csevegni néhány száz főnyi közönség előtt.

A Muzsa komolyabb csarnokában a színházakban lázasan dolgoznak és tervezgetnek. A budapesti színházak között hatalmas anyagi és erkölcsi konkurrenzia fejlődött ki ami nek mindenesetre csak a színművészet látja a hasznát, Leglanyhábban a m. kir. Operaházban dolgoznak, ahol félesztendőig készülnek egy egy operára, amelyet aztán rendszerint tiszszernél többet nem is adnak elő. Amíg egy isten áldotta művészi érzékkel felruházott ember nem veszi át az első magyar műintézet vezetését, addig az mélyen alatta fog állani a hivatás magaslatának.

A Nemzeti Színháznál annál többet dolgoznak a színészek is, a vezetőség is. De nem csernek a munkának megfelelő látszatja. Nem csalódunk, ha megjósolják, hogy a Nemzetinek ebben a szezonban nem lesz sikere. — Most kerül színpadra a francia Brioux nek egy fényes alkotása, a Vörös talár. Ennek volt sikere, idegen darab volt. Remek emberismerő ez a francia író. Bele tudja magát élni egy osztály, egy kaszt bíró lennie de elfogulatlan.

Nemzetközies a Brioux elfogult bírái, megtaláljuk őket bármelyik járásbírósi hivatalban.

A Vigszínháznak már van egy sláger: Pálmay Ilka asszony vendégszereplése. Ne haragudjanak rám, ha elárulom, hogy Ilka asszony 45 éves. De ne nézzék őt az első sorokból, nézzék őt az ötödik sorból és látni fognak egy operett művésznőt, aminő a huszonöt éves Pálmay Ilka óta nem volt. Ilka asszony nem a régi már — még is mennyire felette áll a sajtó és a közönség által elkényeztetett, a színháziakban rémuralmat gyakorló »honk« operett primadonnáknak. — A távolságot, mely Pálmay és Küry Klára között van, Küry kisasszony már nem fogja behozni, már azért sem, mert, ah! ő is már harminczkét tavaszt látott! És a harminczharmadik és a többi tavasz egy színésznő életében mindig tokozódó gyorsasággal állítják be a forduló pontot, amely után lefelé visz az út. Csak Blahánának és Pálmay Ilkának engedte meg a kegyes sors, hogy életük második felében is azok maradjanak, akik fiatalságok virágában voltak.

Minél erősebb, komorabb az ősi nap, annál sürűbben ayüzsög a sok ember a kávéházakban. A kávések azok, akik talán egyedül nem érzik meg a kaján gazdasági pangást, melynek nyomai mind erőteljesebben jelentkeznek a társaságom. Egyik legmegtöbbentőbb bizonyossága ennek a rohamos gyorsasággal szaporodó — női komtoarista. Ezek az intelligens, jól nevelt szegény és

szorgalmas uri leányok sáska módra lépik el a bürokat s dolgoznak naponta 9—11 órát, havi 15—20—30 forintért.

Napról napra növekszik a hajléktalan éhező intelligens proletáriátus — s ezek elől a becsült arcú, sarkatlan cipőjű, kopott ruhájú férfiak elől kedves és jóleányok veszik el a kenyeret, kedves és jó leányok, a 10 forintokért végzik el a férfiak munkáját! Itt a fővárosban már dúl a kenyérharc az intelligensebb osztályban a nők s a férfiak között s a harc nem szűnik meg akkor sem ha az írodás leány férjhez megy. Mert a férj jövedelme csekély, a házbér sok ah, az drága házbér! és a két napos menyecske ott gubbaszt az írodáiban. Alig lesz anyává, ismét megy a robothoz mert nagyon drága a házbér.

Kivül, a fényes, a ragyogó utcákon nem látszik semmi ebből a sötét nyomorból. — Elegáns urak és isterreicht bajusszal és elegáns hölgyek, végtelenül pikánsan emelt szoknyákkal suhannak el a dúz kirakatok előtt, gumi kerekűek rohannak nesztelenül az utcákon és minden oly szép és oly vidám. Pedig mennyi az éhes és kétségbeesett közöttük, az urak és hölgyek, akik hideg elegáncsiával siklanak el egymás mellett lelkükben vajon nem foglalkoznak ez az öngyilkosság gondolatával!

Sötét, sivár, szomorú szép ez, és mégis dicsőségesen szép ez a nagyváros. Aki meg szokta árnyoldalait és megismerte fényességeit, aki beleélté magát a dunaparti metropolisz szerfelett érdekes hangulatába, az szereti Budapestet és nem tud tőle elszakadni. Erdősi Dező.

A hírlapiró tragédiája.

— Saját tudósítónaktól. —

Budapest, november 9.

Budapestről jelentik: Rotschild József ügyvédet és hírlapirót, a N. P. Journal munkatársát, tegnap délelőtt ön és közveszélyes elmebetegség miatt a mentők a megfigyelő osztályra vitték. Rotschild a fővárosi hírlapirók gárdájának régi, derék tagja. Szomorú sorsa nagyon megható és felülemelkedik a mindennapiságon.

Még két nappal ezelőtt semmi baja sem volt és tegnapelőtt egyszerre, minden átmenet nélkül az elmebaj szörnyű jelei kezdtek mutatkozni rajta. Az utcán valóságos csődületet okozott és egy rendőr kénytelen volt az V. kerületi előjárósághoz bevinni a szerencsétlen embert. Régi ösmerőseit, barátait megállította az utcán és ilyenfélét mondott:

— »Ma adják elő darabomat a Nemzeti Színházban. Két perc alatt irtam és magam is fellépek benne, mint Frégoli.«

— »Ő felségének első minisztere vagyok, a büroknak 100,000 millió forintot eszközöltem ki, hogy a háborút sikeresen befejezzék.«

— »A mentők számára automebilokat gyártok, megyek a mentőigazgatóhoz és felajánlom neki azokat.«

Ösmerősei nagyot néztek a boldogtalanra és fájó szívvel látták, hogy elmebajos. Az V. kerületi tisztviselő orvos délelőtt felkérte a mentőket, hogy vigyék a megfigyelő osztályra. Ide, a régi Szt. János kórházba érve, Rotschildon kitört a dühöngés. A szerencsétlen embert rögtön az ápolók fogták le. Rotschild még aránylag fiatal ember.

Huszonnégy éves korában végzett ügyvéd volt. Rendkívüli szorgalma, nagy tudása szép jövőt jósoltak neki. Míg hasonló korban levő fiatal emberek a tudományról rendszerint semmit vagy csak éppen a legnagyobb szükség esetén törődnek, addig Rotschild maga volt a szorgalom mintaképe. Hírlapirói és ügyvédi teendőinek elvégzése után szabad idejét könyvek bujkálásával töltötte. Orvos, a ki legutóbb egy kis meghülésből eredt bajból kigyógyította, mindig mondta neki.

— Hagyja már a könyveket, meglátja még egyszer megholondul!

Sajnos, az orvos jóslata teljesült. Rotschild szorgalmának és kifogyhatatlan tudás vágyának lett áldozata. Sorsa mindenütt, ügyvédi, hírlapirói és orvosi körökben mély megdöbbenést kelt.

NAPI HIREK.

— Isteniszteletek. Holnap Vasárnap, november hó 10 én a következők tartják az isteniszteleteket. A nagytemplomban Biró János s. lelkész; a kistemplomban Kiss Tamás s. lelkész; a Kossuth utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész; az ispotály templomban Mitrovics Gyula lelkész. — A római, kath. templomban délelőtt 6 órakor szt. mise, mondja Brösztel Lajos, 7 órakor szt. mise, mondja Nyári Ignác, 8 órakor szt. mise a gimnáziumi növendékek részére. 9 órakor ünnepélyes nagy mise, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, fényes segédlettel, utána szt. beszéd, melyet Nyári Ignác tart, háromnegyed 11 órakor szt. mise a Svetits zárda növendékei és az elemi iskolák részére, tartja Molnár Kálmán Dezső h. igazgató, fél 12 órakor szt. mise, tartja Szabó István. Délután fél 3. Keresztény tanítás, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök. 3 órakor Lytánia és sz. olvasó, 5 órakor isteni tisztelet a Jézus szent Szíve társulat részére szt. beszéd és körmenettel tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Adorján Ferencz nyiregyházi vallásnár tart isteni tiszteletet.

— A központi választmány ülése. A központi választmány Simonfi Imre kir. tanácsos, polgármester elnöklété alatt ülést tartott tegnap délután, mely ülésen a képviselőválasztók 1902. évi névjajstromát állapították meg véglegesen.

— Városi közgyűlés. Debreczen városi törv. hatósági bizottsága november havi rendszeres közgyűlését e hó 28 án tartja meg a városháza nagy tanácsstermében. E közgyűlés alkalmával több nagy fontosságú ügy kerül tárgyalás alá.

— Az ipartestület felhívása. A debreczeni ipartestület a debreczeni képesített iparosokhoz a következő felhívást intézi lapunk útján. Az ipartestület tapasztalván, hogy az iparos tanoncok a tanoncz iskola látogatását hanyagolják, sőt nagyrésztük iskolában egyáltalán nem jár, egyrészt a bajon segítő, másrészt megszüntetni óhajtván azon kelemetlenségeket, melyeknek a tanoncz könnyelmű iskolai mulasztásai miatt úgy a tanoncz, illetve

ezek szülei, valamint a munkaadó mesterük kitéve vannak, a tanoncz iskolai mulasztásai lehetőségig való megszüntetését határozta el. Felhívja enél fogva az ipartestület az összes képesített iparosokat, hogy a jövőben tanoncz iskolába járására különös gondot fordítsanak, a tanonczok ellenőrzési könyvecskéit minden nap, midőn a tanonczok az iskolából visszatérnek, tekintsék meg: amennyiben azokban a tanoncziskolai tanító urak által eszközölt lebélyegezés hiányozna s ez által a tanonczok iskolai mulasztásáról meggyőződnek ezen körülményt az ipartestületnek azonnal tudomására adni el ne mulasszák, mert különben azok kelemetlenségeket, melyek a pénzbírság fizetésével, esetleg a tanoncz tanidejének meghosszabbításával járnak, maguknak tulajdonítsák. Felhívja továbbá az iparosokat, hogy azon esetre ha a tanoncz felemlék rendkívüli körülmények (betegség távollét stb) miatt, iskolába nem mehet, ezen akadályokról a tanoncziskolai igazgatóságot írásbelileg avagy szóval értesítsék, betegség esetén az orvosi bizonyítványt felmutassák, hogy ezáltal a tanoncz mulasztásai igazoltnak tekintessenek s ezáltal a mesterek minden kelemetlen ségtől megkíméltesse. Debreczen 1900 november hó 7-én. Debreczeni ipartestület

— Befolyezet művészi körut. Pozsony város polgármestere tegnap délelőtt meglátogatta Jókai Mórt és nejét s a város és a polgárság nevében mély sajnálatát fejezte ki a történetek felett s biztosították őket arról, hogy a polgárság távol áll az ottani tüntetésektől, melyek a Jókaiak vendéglátóját Pozsonyban a n lehetetlenné tették. Jókai meghatva köszönte meg a polgármester figyelmét s elkeseredve mondotta, hogy a neje ellen rendezett tüntetés csak egy csepp abból a mérgepohárból, melyet még nejevel megakarnak itatni s a pozsonyi incidensek meggyőzték arról, miszerint jobb, ha távol tartja teljesen nejét a színpadról. — Jókaiék tegnap délután elutaztak. — A pályaudvaron a polgármester szép bokrétát nyújtott át Jókainak a város nevében. Jókai megölelte megcsókolta a polgármestert s aztán a jelenlevő nagy közönség lelkes éljenzése közben szállt be nejével együtt a vasuti kocsiába. Ezzel a nagy reklámmal indult művészi körut befejezést nyert.

— Rendkívüli tanácsülés. Debreczen város tanácsa ma délelőtt tízenegyszerre a városháza termében rendkívüli tanácsulást tartott. A tanácsülés tárgyát az új piacsterrendezésnek ügye s a jog- és pénzügyi bizottság lapunkban is ismeretett javaslata képezte.

— Tulzás-e, vagy guny? A »Magyar Szó« írja a következőket: Csokonai emléke. A debreczeni »Csokonai kör« hagyományaihoz híven most is a költő születése napján, november 17 én kezdi meg működését. Erdőkölődésel nekünk a kör ez évi működése elé, amely bizonyára méltó folytatása lesz az eddigi munkásságnak. Hogy a Csokonai Kör néhány év óta állt ki valami munkásságot, azt mindenki jól tudja. Egy pár gyűlés, melyen a Kör anyagi ügyei beszéltek meg, eanyiból állt egész munkássága. Sarkasztikus gunynak veheti hát, hogy ez évi működése emelté folytatása lesz az eddigi munkásságnak. Isten megmentse!

— Európa a háremben. Csaldik, a ki azt hiszi, hogy a szerény leányai mitsem tudnak az európai kulturáról. Abdul Hamid háremének hölgyei például sok francia regényt olvasnak (Maupassant-t, Losit, Bourget-t és másokat), nem annyira tudnivalóság-

ből, mint inkább az unalom ellen. A háremben különben a francia ipartermek is idejekorán bejutottak. 1850-ben a konstantinápolyi francia nagykövét felesége azt kérte a szultántól, hogy adasson neki egy üvegcsével abból a híres rózsaszőlőből, melyet a háremben használnak. A szultán teljesítette is a kérését és egy háremszolga nemsokára nagy hajlongások közt nyújtott át neki egy üveg rózsaszőlőt, melyre egy párizsi illatszergyárnak a czédulája volt ragasztva.

Az alkeheles vádlott. Koszta János h. dorogi gazda múlt nyáron betért a Horváth Ferenczné kocsmájába, hol addig mulatott, míg egyszer aztán véres fejjel került ki a kocsmából. Hogy ki hozta folytonossági hiányba a fejét, arra nem emlékezik, de bepanaszolta a kocsmárosnét és a testvérét, hogy azok verték fejbe. Tegnap lett volna az ügynek a tárgyalása de Koszta János olyan nagy mértékben szedte be az alkoholi bátorágót hogy azt sem tudta, melyik tájékán van a világnak. Tekintettel a vádló illetékes állapotára Dr. Szeőke István elnöklő bíró a tárgyalást elnapolta s új vizsgálatot rendelt el.

Kilenczedik m. k. szab. dalmazott osztály sorsjáték. Amint az előtűk fekvő tervezetből látszik, a fenti sorsjáték első osztályának húzása már e hó 21-én és 22-én lesz ennél fogva az összes sorsjegyvásárlóknak ajánlatos, hogy a sorsjegyekkel lehetőleg siessenek mert a sorsjegykészlet gyorsan elfogy. Olvasóinkat különösen figyelmeztetjük Török A. és Tsa. azai hirdetésére és ezen előtűnk ismert csejget ajánlhatjuk, mert szigorúan pontos és előzékeny és arra törekszik hogy vevőit figyelmesen és előnyösen szolgálja ki. A bankház vevői kiváló szerencsével játszanak, mert rövid idő alatt körülbelül 6 és fél millió koronát fizetett ki a cég vevőinek és az összes nagy nyeremények s tervezetben megállapított időben pontosan és azonnal kifizette. Aki tehát kezet akar nyújtani a szerencsének, forduljon bizalommal Török A. és Tsa. bankházához, Budapest Váci-körút 4a.

Donna Elvira.

Debreczen, nov. 9.

Párisból jelentik, hogy Don Carlos leányának, ki Fochi olasz festővel megözökölt a szülei hártól s most a legnagyobb nyomorúságban él, azonkívül meg nagybeteg — a kövjótékonyásra apellálva könyörödmányokat gyűjtenek.

Donna Elvira — brutális kérdés ugyan, de ön úgy se hallja. Hanem hallja sok más balga és boldog leány, aki most még itthon, a puha jélét ölében olvassa a regényeket: mit tart a szerelemről?

Nem volna jobb, ha sohasem látta volna szivebálványát? Nem lett volna jobb, ha nem sikerül a szókése. Elfogja a brutális apa, aki nem hajt a szív jogaira, hanem bilincscsel odalánczolja a gazdagsághoz, a kényelemhez, a büszkeséghez, vagy ha tetszik: a szívbéli boldogalansághoz?

Nem vagyok még öreg ember és ajkamon az izgató szózat a szerelmi romantika ellen hazugságnak tetszik. De látom és érzem, hogy a szózat a szerelem kultusza mellett tulontul harsog, s elkábítja és romlásba viszi az embereket.

Semmi sem teljes e földön, és minden, ami megtagadtatik, fáj. De meg kell tanulni az embereknek, hogy a megtagadott

szerelem nem nagyobb dolog a többinél, amihez nem juthat az ember, noha vágyakozik rá.

Donna Elvira. tegyen tanuságot. Kövesse szivebálványát, a léha festőt, aki elhagyta családját ön miatt és a szerelem miatt, s vitte önt egyenesen a nyomorba, majd a betegségbe. Mondja meg: nem eped most ugy egy fátat kényelemért, mint amikor előtte a szerelem első csókjáért? Mondja meg: a reménytelenség óráiban nem szenvedett e kevesebbet, mint most, amikor újságolvasó emberek könyörületessége gyűjt az ön számára orvosságra valót?

Donna Elvira, a költészet ma szilárd földet kíván a lába alá, és a szerelemnek kögazdasági alapja van. Ami megtörtént, annak így kellett megtörténnie, s ha ma lehetséges, ön két kézzel nyulna az előítélet és a zsarnoki apa tilalma felé, hogy megmentsa a szerelemtől, vagy nyomortól, mert ez a kettő most egyre megy.

Donna Elvira, mondja meg ön is a balga leányoknak, könnyelmű férfiaknak, hogy a szerelem szavának vak követése átok és romlás. Hogy az olyan szerelem, mint a moloch, elnyeli az áldozatokat, de szerébe nem ad semmit. Hogy az utolsó kettős vacsora és az utolsó kifutott számla után a vagyont, a jólétet a pusztulásba követi maga a szerelem is. Érvész az illata és gyűlölködő rikácsolássá válik a dala. Jaj az olyan szerelmeseknek, akik áldozatokat hoztak egymásnak.

Donna Elvira, te otthagytad a fejedelmi palotát és a hercegi diszt. Kérdezd meg szerelmesedtől, mit áldozott ő: S vasztett-e többet? **Donna Elvira,** a te boldogságod első pillanata is nyomoran épült. Siró gyermekek és kétségbeesett, elhagyott feleség átka száguldott a robogó gyorsvonat után, mely benneteket vitt. Éhség és nyomor gyötörte a te szerelmed első szerelmét, amíg ti boldogan turbékoltatok. Ezt akkor te nem értetted, most már érted.

Sajnálak, és sajnál az egész világ. De ennek így kellett történnie, mert ingyen nem jár semmi a halandónak és ami kitör a rendből, az elpusztul. És gondolja meg minden szerelmes ember és minden szerelmes leány, hogy nincs ember a világon, aki végigélvén szíve regényét, másodsor is megkivánná — ha újból kezdhetsz az életét.

Ompely.

Lövöldöző betörők.

— Saját tudósítónaktól. —

Budapest, nov. 9.

A dunántuli részen egy idő óta napirenden vannak a betörések. Ritkán mulik el éjszaka, hogy egyik vagy másik községben valami nagyobb betörés ne történt volna, miért is a községek lakosai az éjjeli órákkal telváltva órkódnak.

Hétfőn éjjel Kemetes községbe látogattak el a tolvajok, s itt Schüssler Simon szatócs házába törtek be. Feltörték a boltajtót s az utcáról behatolva, gyertyavilág mellett csomagolták össze az árucikket.

A bolt előtt elhaladó őrző látta és bejelentette a világot. Az éjjeli órák azonnal sipolni kezdtek, hogy társaikat figyelmeztessék. Erre

azután a betörők menekülni akartak, de az órák utjokat állották.

Az egyik betörő revolvert rántott elő s azzal az ajtóban álló emberekre lőtt, kik közül Mrár Fülöp éjjeli őr a vállán megsebesült.

Most a betörők kimenekültek a boltból, de az órák üldözöbe vették őket. A betörők még ekkor is többször löttek üldözőikre, de végre is sikerült közlők egy Baréla András nevű embert elfogni, a ki mivel a tőlényeit már kilötte, kést rántott elő s azzal támadt az órák. Csakhamar ártalmatlanná tették.

Burelától, a kitt azután az órák alapszan elverték, — sikerült megtdni, hogy társai Polócs Ferenc, Csahos Imre, Erkei Mihály, Schank József és Schreiber Fülöp, dukal lakosok voltak, kiket tegnap a csendőrség már le is tartóztatott.

Az órák közül Mrár Fülöp és Sobák Ferenc az üldözés közben súlyos sérülést szenvedtek.

Színház.

Színházi műsor.

Szombaton, november hó 9-én, hérlés 35 ik szám 22 — másodsor: Zaza.

Vasárnap, november hó 10-én két előadás; délután 3 órakor, félhelyárrakkal: A tartalékos férj. Bohózat 3 felvonásban. Irta: Dr. Guthi Soma és Rákosi Viktor; este 7 és fél órakor, fényes díszítéssel, új díszletekkel és jelmezekkel, hérlészetben, újdonsággal először: San-Toy. Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzette: Sidney Johnes.

Hetfőn, november hó 11-én, hérlés 36 ik szám 20 — másodsor: San-Toy.

San-Toy.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzette: Sidney Johnes.

Bemutató-előadása e hó 10-én.

I. felvonás.

A császár egy új testőr ezredet állít fel, mely kizárólag csakis mandarinok leányából áll. Jen-hó a fő mandarium is megkapja a parancsot, hogy leányát San Toyt haladéktalanul küldje Pekingbe a császár testőr ezredbe szolgálatáért. De Jen-hó szerető lépén az udvar benső viszonyaival és leányát félve eltagadja s elküldi Szan Toyt Csing Csongba, a hoi senki sem ismeri s flu ruhába öltözteti. De egy fiat a leánynak meg tetszik s felfedezte a titkot, ki szintén halálisan beleszeret. — Csuli a mandarin belső titkos hivatalnoka ügyel fel Szan Toyra; De soha telé se uéz, hanem az angol szobaleánnyal tölti minden idejét s a Kölni vízet likörrel végre megissza! Jen-hó mandarin vissza érkezik utjából és Csulit azzal az úrnettel küldi a császárhoz, hogy neki nincs leánya csak fia. — De alighogy Csuli eltávozik levél jön a császártól, hogy megtudták miudent és Szan Toyt haladéktalanul küldje az udvarba. Jen-hó bár fájdalmasan esik neki megválni gyermekétől, mégis enged a parancsnak és nagy könyhullatások közt megválik gyermekétől.

II. felvonás.

San-Toy megérkezik a hajón; de a császárt nem ismerve a politikában gorem baskodik vele. Jelentkezik a testőr kapitány nál is azonnal felöltöztetik s mikor a gárda bevonul a császár hadnaggyá nevezvén ki San Toyt azt kívánja tőle, hogy a testőröket exercirozza. De Szan-Toy természetesen ehhez nem értvén a császár iszonyu haragra

DEBRECZENI HIRLAP

Jobban felkergeti Szeme elől. — E közben megérkezik Csuli s Jen hó küldötte, ki nyíltan feje ki az utat későbbben érkezett Pekingbe s ki semmit nem tudott Szan Toy megérkezéséről. Jelenti a császárnak, hogy Jen-hó mandariu küldte azal az üzenettel, hogy neki leánya nincs csak fia. Nagy ijedelm támad erre a császári palotában »Egy férfi a női testőrök között.« Rögtön érte küldenek s kivesszik az ezredből.

III. felvond.
A császár Jen hó fő mandarint mert oly merészséget követett el, hogy a fiát a női testőri ezredbe merete engedni »selyem zsi nőra itéli. Jen-hó megjelenik a császárnak mindent felfed s elmondja, hogy csak azért nem merete előre elküldeni leányát; mert nagyon szerette s nem akart tőle megválni. — A császárnak nagyon megtetszik Szan-Toy és elhatározta, hogy feleségül veszi; De a leány az angolt szeretvén nem egyezik bele a házasságba sőt meg is akarnak szökni. — Végre az anyacsászárné Szan-Toynak enged s nem bánja, ha az angol neje lesz — Itt végződik a darab.

* Az új másodkarmester. Márton Géza színházunk új másodkarmestere, aki fiatal kora daczára már eddig is sok jelet adta nagy zenei képességének, holnap este mutatkozik be a »San-Toyban, melynek zenei részét ő fogja dirigálni. A rokonszenves, képzett ifjú az első debütja iránk felhívjuk a közönség érdeklődését.

* Zaza. Tegnap este premier volt színházunkban, melynek meséjét tegnapi újságunk közölte. Most csak azt jegyezzük meg reá, hogy a darab nem egyéb orfeumi léhaságnál, melyet a fővárosi apró színházak bemutathatnak az érdeklődő publikumnak, de a debreczeni színpadon nincsen helye.

A közönség nem is fogadta kedvezően a trágasságban született darabot, bár Fáy Flóra új játékaival, mint toilletjeivel nagyon is kitűnő Zaza volt. A francia szerzők is meg lehetek volna elégedve ilyen bájos Zazával. Egyes jeleneteiben nagy hatást ért el és sűrű tepsokkal jutalmazták, sőt még a vasfüggöny előtt is meg kellett jelennie. Odry Bernardóól akart valamit csinálni, de lehetetlen szerepét nem tudta megkedveltetni. Az egész darab különben sem érdekes hosszabb bírálatra, mert kioakából került ki.
Szeretjük hinni, hogy az igazgatóság minél előbb örök pihenésre fogja léteztetni ez őt felvörösü születlenségét.

Nyílttér.

Ne mulassza el senki őszi és téli divatcikkek beszerzése végett fölkeresni a párisi divatáruházat, Debreczen, a m. k. főposta mellett, a hol női felöltőkben, leánykötőkben, gyermek löpönykében, disztett női kalapokban, selyem blousok, szörme különlegességekben, meglepő dúsz választékú újdonságok kaphatók. Bámulatos olcsó szabott árak.

Vegyünk

Osztálysorsjegyet

K. 1.50 3.— 6.— 12.—

Mészáros Miklós

m. kir. szab. oszt. sorsjegy főarudájából
Bpest, VIII. József-körut 22/24
Megrendelés és a pénz megküldése postautalványon.

A valódi pemetefü-üzletka kék papirdobozokban kapható s minden dobozon a készítő: RÉTHY BÉLA aláírása olvasható. Eltérőkészítmények mint hamisítványok visszautasítandók.

Uri lakások

1902. május elsejétől bérbeadandók.

1. Kocsuth-utca 7. számú új épületben a II. emelet utcái részén 5 tágas világos szoba, előszoba, fürdőszoba, vízvezeték, teljes felszerelés és minden mellékhelyiség, jóvizű kut, mosókonyha.
 2. Ugyanott II. emeleten tiszta udvarra néző 3 tágas világos szoba, előszoba a fenti felsorolt modern berendezéssel.
 3. Ugyanott I. emeleten tiszta udvarra néző 3 tágas világos szoba, előszoba a fenti felsorolt modern berendezéssel.
 4. Kocsuth-utca 26. számú háznál az utcái rész földszintjén 5 tágas világos szoba, előszoba, fürdőszoba, üveges pavillon, jóvizű kut, mosókonyha és minden mellékkellyiséggel.
- Értekezhetni Károcs László úrletében, hol az új épület tervrajza is megtekinthető.

!! Nagy alkalmi eladás !!

Halmágyi Sámuel

női- és gyermek felöltők legnagyobb áruházában,
Piaoz-utca 47. sz.

!! Feltűnő olcsó árak !!

Bundák, paletók, kabátok, figarok, köpenyek, gallérok, szörmek, szörme-paletók, boák, kollgallér, karmantyuk.

Selyem- és lüster zsuponok, flanel és selyem blusok leány felöltők és leány paletók szörmevel és szörme nélkül.

Van szerencsénk a n. érd. közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női divat osztályát

az őszi téli idényre a legújabb

- Szines és fekete selyem
- Gyapju női ruhaszövet
- Fianell, mosó velez
- Téli kendő, sál
- Ruhadiszek és belésárakkal

Musan felszereltük.

A Kunz József és Társa czégtől átvevett árukat pedig

rendkívüli jutányos áron

árusítjuk.

Kiváló tisztelettel

Donogán és Somossy

Kunz József és társa utódai.

EGY MILLIÓ KORONA.

Egy jutalmat 600.000 kor.	400.000 kor.	200.000 kor.
2 á 100.000 kor.	1 á 90.000 kor.	1 á 80.000 kor.
1 á 70.000 kor.	2 á 60.000 kor.	1 á 40.000 kor.
5 á 30.000 kor.	1 á 25.000 kor.	7 á 20.000 kor.
3 á 15.000 kor.	31 á 10.000 kor.	67 á 5.000 kor.
50.000 nyere = 13, 160.000 koron - értében.		

Nyerhető:

Lukács Vilmos

Bankházában
Budapest, V. ker., Fűrdő-utca 10. sz. m.

Legtöbb és legajánlatosabb osztálysorsjegy felvásárlás helyszélküld I. oszt. sorsjegyeket eredeti árárt:

Egy egész 12 korona
Egy fél 6. — korona
Egy negyed 3. — korona
Egy nyolcad 1.50. — korona

a pénz előleges beküldése vagy utávétel mellett is.

(Neustein féle ERZSEBET labdacso.)

SZEKSZORULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Ozukrozott külsejük végett még gyermekeknek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 40 fillér.

Készpénz előleges beküldése mellett bérmentve küldetik.

ÓVÁS! Utazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsoit. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomatásban „Szent Liptó” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényt székileg védett csomagjainak aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Liptó”-hoz címzett gyógyszerész-tára
Wien, Plankengasse. 6.

Raktár Debreczenben: dr. Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihályits István, és Fülöp Pál gyógyszerész-tárában.

A Cervelló tanárféle IGAZOL

és az ehhez szükséges elélegző készülék „SALUS” a melyet bel- és külföldi kórházakban

a tüdő és légzőszervek

bajainál kipróbálták orvosi rendelésre minden gyógyszer-tárban kapható.

Prospektust és felvilágosítást bérmentve küld a

„NÁDOR GYÓGYSZERTÁR”

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Fülöp Pál, Kovács Nándor, Mihályits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. E. Szilveszter, Ferenz, Tóth Béla gyógyszer-tárában; Josa és Josa drogeriájában.

AKACIA-SZAPPAN AKACIA-puder 1 kor., AKACIA-arcpor 2 kor., KOSZVENY ES CSUZ ELLEN REPARATOR

VIZGYOGYINTÉZET (Cottage) ES SANATORIUM POZSONY

MARGIT KREM

Danningene hajfestő szer OSAN KÖZSÁTEJ

PLATSCHEK VILMOS FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház

FERNOLENDT Cipőfőnyomaz

SCHWANHÄUSSER Irodai ezikkel

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

PFAU FELE COGNAC A LEGJOBB

Dr. KOVÁCS egyet. orvos. Budapest, V. Váci-körút 18.

28 ÉV ÓTA! AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRASA MAUTHNER ÖDÖN

KOTEL PARIS SZÁLLODA

NEW-YORK kávéház

MAGYAR TURISTA-TAPASZ

The Freshams életbiztosító társaság

CSÁSZÁRFÜRDŐ BUDAPESTIN.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT BUDAPEST VII. ERZSEBET-KÖRUT 17

JENCS-FÉLE MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők ZOLTÁN BELA

BRAUSWETTER JÁNOS KRONOMÉTER-ÓRÁS SZEGEDEN

„Le Délice” legjobb Vergé cigarettapapír

Szivattyúk és Mérlegek